

RECHT OP ZIEK ZIJN

RECHT OP ONDERWIJS

STUDIE- EN ONTMOETINGS DAG 25 MAART 2011

WORKSHOP: OMGAAN MET VERLIES

Door Nele Janssens: klinisch psychologe – Forum Palliatieve Zorg

Ter inleiding knopen alle deelnemers gedurende 5 minuten een gesprekje aan met een deelnemer die ze niet kennen. Tijdens de nabespreking bleek dat de gesprekken gingen over:

- de werksituatie: verschillen en overeenkomsten
- kinderen en jongeren
- gemeenschappelijke raakpunten: werk, ervaringen met Bednet, CLB, ...
- wat is verlies?

We besluiten uit deze gesprekjes dat een **open houding** erg belangrijk is als je werkt met kinderen, in een ziekenhuisschool, als hulpverlener in een gezin ... Als hulpverlener moet je tonen dat je bereid bent een engagement aan te gaan met de ouders, een school.

Als je in een situatie terechtkomt waarin mensen geconfronteerd worden met verlies is het belangrijk dat je **oog** hebt **voor alle kinderen**, thuis of in de klas. Een gezin/klas is immers een heel systeem. Een ernstige ziekte treft het hele systeem en heeft impact op alle betrokkenen.

Je moet kinderen opmerken, zien dat ze er zijn en dat ook tonen. Je zegt “goeiedag” en heet kinderen welkom. Je gaat best zelf naar hen toe. Je hebt aandacht voor de leefwereld van een kind, je kan bijvoorbeeld de lievelingsknuffel van een kleutertje bij het gesprekje betrekken.

Je mag de emoties van een kind niet negeren. Vraag kinderen hoe ze zich voelen, maar forceer het niet. Geef hen de nodige ruimte om iets te vertellen en te vragen als zij er nood aan hebben. Vb: “Je kijkt precies boos, klopt dat?”. Zo toets je af en creëer je ruimte.

Als je in een gezin terechtkomt, zijn er altijd **leiders en volgers in de gesprekken**. Probeer evenveel aandacht aan de volgers te geven, geef deze mensen ook een stem.

Bij een ernstige ziekte worden ouders andere gezinsleden geconfronteerd met iets onbekend. Mensen moeten een heel proces doormaken. Je kan als hulpverlener hulp, suggesties aanbieden, maar je kan **nooit oordelen of forceren**. Een basisattitude van respect voor de omgeving van een zieke is belangrijk.

OPMERKING: Er bestaat heel wat didactisch materiaal om met kinderen aan de slag te gaan rond “verlies” en “rouwverwerking”. Er zijn boekjes, dvd’s, CD-roms, knuffels (schildpad die in haar huisje kan kruipen, een egeltje dat stekeltjes kan opzetten, vlindertjes, ...) en rauwkoffers beschikbaar. Je kan altijd terecht bij het Forum Palliatieve Zorg voor meer info.